

Dus in den tijd mijne jeugds
Liep ik in veel omwegen
Mijn ijdel lusten na;
't Welk ik wel klagen mag
Dat ik zoo was verblind:
En nu van al 't bejag
Geen ander vang en heb
Als rouw en schaamte kregen.

Want als ik nu ben kwijt
Door 's hemels goedheid groot
Den tooverigen doek
Die mijn zielsoog omsloot.
Ik nu, doch spade zie
Mijn dwaasheid waard 't bespotten:

Dat 's werelds lusten snoo
Bedrieglijk maar en zijn,
Blikwormen vull, onrein
Die 's nachts maar geven schijn,
Of blinkend al van lood
Nieuw aarden brooze potten.

Dit is een vers van Karel van Manderen, den vromen dichter-schilder. Duidelijkheidshalve hebben we het hier alvast gegeven in de tegenwoordige spelling. Het heet zooals de eerste regel luidt. Den inhoud zou men aldus kunnen weergeven:

In mijn jongen tijd heb ik nog veel dwaze gedaan dan een kind dat den geheelen dag in den tuin rondraafde om vlinders te vangen, wier vleugels, door 't zonlicht beschenen, een glans gaven als van goud, maar het was bedrog. Zoo volgde ik ook op allerlei omwegen mijn ijdele begeerten na. Ik betreur, dat ik zoo verblind was. Van al wat ik najong heb ik niets verkregen dan schaamte en rouw.

Nu is door 's Heeren goedheid de tooverdoek weggenomen, die de oogen mijner ziel sloot. Ik zie, schoon laat, hoe bespottelijk mijn dwaasheid was. Ik weet nu, dat de boose begerlijkheden der wereld ons bedriegen. Zij zijn als onreine glimwormen die allen 's nachts licht geven of zij blinken als het verglaasde van nieuwe aarden potten, die elk oogenblik kunnen breken.

't Is een mooi gedicht waaruit voor jonge lezers wel iets te leren valt.

N. N. vraagt of de Joden ook andere feesten hadden dan die van Godwege waren ingesteld, en zoo ja, of dit geoorloofd was.

De oudste feesten der Joden, zooals Paschen en Pinksteren waren, gelijk we weten, door God ingesteld. Later kwamen er eenige feesten bij van menschenlijken oorsprong.

Het eerste was Purim, ter nagedachtenis aan Haman's mislukten aanslag op de Joden, gelijk het boek Esther ons verhaalt. Het was een echt volksfeest, waarop het boek Esther werd gelezen, salmoeren gegeven, maaltijden gehouden en het recht vrolijk toeging. Dit feest wordt nog gevierd in onze dagen.

Een tweede dergelijk feest was dat der tempelwijding, vermeld in Joh. 10: 22. En het was het Feest der vernieuwing des Tempels te Jeruzalem, en het was winter. Men herdacht dan hoe de tempel in de tweede eeuw voor Christus, na de onthulling door de heidenen, weer was gewijd door Judas den Maccabeer. Men noemde het ook Feest der lichten, wijl er uit vreugd veel lichten werden ontkoken. De viering geleek veel op die van het Loofhouteenfeest. Het ging ook bij het hierbedoelde feest vrolijk toe.

Ook het Nieuwjaarsfeest schijnt geen kerkelijk feest geweest te zijn.

Iets ongeoorloofs lag in het houden deser feesten niet. Het waren nationale gedenkdagen van groote en heugelijke gebeurtenissen. Derhalve te denken, mits op de rechte wijze, was aan de Joden evenmin verboden als aan ons.

Een laatste vraag van denzelfden luidt: Wat geschreven staat in 1 Kon. 4: 39, ziet dat op de spreken en versen die in den Bijbel staan?

We lezen daar: En hij (Salomo) sprak drie duizend spreken; daartoe waren zijn liederen dierend en vijf.

Ongetwijfeld is van hetgeen deze tekst vermeldt het merendeel reeds lang niet meer te vinden. Van de Spreken hebben wij er hoogstens nog 600. Van de liederen zijn er ons niet meer dan vier bewaard gebleven, n.l.: het Hooglied en Psalm 73, 127 en 138. Uit 1 Kon. 4: 33 blijkt trouwens, dat koning Salomo nog vijf wat meer geschreven heeft, hetwelk echter ook niet voor ons is bewaard gebleven.

De volken van het Oosten van Europa heeten Slavische volken. Slaven. Staat dit in verband met het andere woord slaaf of dienstknecht?

Het woord slaaf, onvrije knecht, komt uit het Hoogduitsch, waar het *Sklave* heet. Het betekent eigenlijk een Slavisch krijgsgevangene. Oudtijds had men in West Europa veel te strijden tegen de Slavische volken, die ten Oosten woonden. Vele krijgsgevangenen werden gemaakt, die volgens de gewoonte van dien tijd, de knechten en arbeiders werden van de overwinnaars. Daar nu de meeste der gevangenen Slaven of Slavoniërs waren, kreeg 't slaaf' allengs ook de betekenis van 'dienstknecht', maar dan een, die niet vrij is om heen te gaan.

HOOGENBIJK.

Gerestoreerde Gezindheid.

Gerestoreerde Kerken.

BEROEPEN: Garmen, J. Lugtigheid, te Goeteren. — Zierikzee, J. Sybema, te Bunschoten. — Renkum, L. van Wijk, te Krommenie. — Langerak b/a. De Lek, Velsen en Schoonebeek (Dr.), Dr. W. G. Harrenstein, cand. te Amsterdam. — Zegwaart. A. P. Lanting, te Oud-Loodrecht. — Nieuw-Buinen, D. Prins, te Oudega (Sm.). — Haamstede, R. Brouwer, te Gendern. — Tienhoven c.a., D. Fleurke, te Ter Aar. — Baambrugge, R. J. Aalberts, te Spijkenisse.

AANGENOMEN: Alkmaar, H. Meijer, te Kollum. — Krimpen a/d. Lek, P. van Hoven, te Hoogvliet. — Leiden, H. Thomas, te Berlikum.

BERADT: Middelham, A. Voogel, te Puttershoek. — Nijverdal, A. Scheele, te Veere.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Lunteren, P. Kuyman, te Oosterwolde. — Schoore c.a., A. J. P. Boeke, te Noordwijkerhout. — Oude Nieuwpoort c.a., en Bakkeveen, J. Visser, te Drensum c.a. — Driebergen (als hulpp), A. Adriani, cand. te Amsterdam. — Sijbekarspel (toez.), F. J. Los, te Laren (Geld). — AANGENOMEN: Heerenveen, W. A. F. van Dijk, te Venhuizen. — Heukelom, J. Ravestloot, te Tull en 't Waal (U.). — Leermans, J. Thijssen, te Kantens. — Delfzijl, C. J. van Paassen, te Garreweer. — Schoorl c.a., A. J. P. Boeke, te Noordwijkerhout. — Krimpen a/d. Lek, J. A. Broekers, te Krimpen a/d. Lek. — Kolborn, F. Coolsma, te Schoonoord. — Garmen, P. Zandt, te IJsselmuider. — Den Ham, D. Planinga, te Vinkeveen. — Rhenen, T. Kloosterman, te Alkmaar. — Workum, J. Nauta, te Parrega. — Hellouw, T. v. Eyck, te Heilingsand, cand. te Berlikum. — Oude-Nieuwpoort en Venhuizen, J. Visser, te Drensum. — Rottveer, Th. G. C. Rappard, te Randwijk en Lakemond.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, eindigende 31 Maart, ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken, welken men gelieve te adresseren aan De Administratie van 'De Heraut', Amsterdam.

De abonnementsprijs van De Heraut is f 1.20 per kwartaal. Na ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE

Amsterdam, Maart 1913

Advertentien

Heden overleed plotseling in de hopen des Eeuwigen Levens, onze geliefde Echtgenoot, Moeder en Behuwdmoeder EVERDINA VAN PUTTEN, in den ouderdom van ruim 73 jaren.

J. VAN GUMSTER.

H. C. VAN AARST—

Amsterdam, BARNEVELD, J. VAN AARST.

Kampen, 20 Maart 1913.

Tot mijne diepe droefheid overleed heden, zacht en kalm, in zijnen Heere en Heiland, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer

GOSUINUS VAN DEN BOOM,

in den ouderdom van 69 jaar.

Mevr. de Wed. G. VAN DEN BOOM—

BLANKENH.

Rotterdam, 21 Maart 1913.

Schikade 81.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, in zijnen Heere en Heiland, onze geliefde Broeder en Behuwdbroeder, de Heer

GOSUINUS VAN DEN BOOM,

in den ouderdom van 69 jaren.

's Bosch, Wed. M. VAN DEN BOOM—

Rotterdam, VAN ANDER, J. L. VAN DEN BOOM.

's Bosch, J. VAN DEN BOOM—

Utrecht, WED. G. VAN DEN BOOM—

Ouderkerk a/d. Amstel, DE BOER, J. P. C. VAN REENEN—

Rotterdam, VAN DEN BOOM, J. C. VAN REENEN.

Rotterdam, 21 Maart 1913.

Na een geduldig gedragen lijden is op den eersten Paaschdag in den Heere ontslapen, onze innig geliefde Echtgenoot, Vader, Behuwd- en Grootvader, de Wel-Eerwaarde Heer

DE E. DOUMA,

Emeritus Predikant der Gereformeerde Kerk van Rotterdam,

in den ouderdom van ruim 70 jaren.

Het is ons in onze droefheid ten troost, dat hij de eeuwige rust is ingegaan.

A. M. DOUMA—VAN OLFFEN.

DA. J. DOUMA.

W. DOUMA—VISSEN,

en Kinderen.

A. DOUMA.

L. SCHILPEROORT.

G. SCHILPEROORT.

C. J. SCHILPEROORT—

CONINCK WESTENBERG,

en Kind.

Rotterdam, 23 Maart 1913.

Haringvliet 67a.

VERHUUD:
Prof. Dr. C. VAN GELDEREN
VAN WATERGRAAFSMEER
naar **AMSTERDAM,**
Oranje-Nassaulaan 60,
20 Maart 1913.

Heden verscheen bij J. H. KOK, te

KAMPEN:

Heidendom en Evangelie

TWEE ZENDINGSTUDIES

Het Animisme

door **Dr. W. W. SMIT**

EN

De Tactiek tegen het Animisme

door **Dr. H. HANGELBROEK.**

Prijs f 0.60.

Bij elken soliden Boekh. voorhanden.

Beste Groote Werken van

C. H. SPURGEON.

De Wonderen van den

Helland, voor zijne gemeente verklaard.

Prijs slechts f 2.25. In Prachtband f 2.75.

De Gelijkenissen van den

Helland, voor zijne gemeente verklaard.

Prijs slechts f 2.25. In Prachtband f 2.75.

DEZE Spurgeon'sche werken van

D. BOLLE, Bazaar van Goedkoopke Boekh.,

Haag 98, te Rotterdam. Franco na ontvangst van Postwissel, waarop melden: **Wondere**

ren of Gelijkenissen.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

Bij den Uitgever J. H. KOK te KAMPEN verscheint in elkander geregeld opvolgende Afleveringen:

Handboek
voor de
Heilige
Geschiedenis

door

Prof. Dr. P. A. E. Sillevius Smitt.

Compleet in 20 afleveringen à 25 cent.

Elke aflev. bevat minstens twee velen druk, zodat het geheele werk twee kloofke boekdeelen vormt.

Zij die intekenen vóór de laatste aflev. is verschenen, ontvangen

twee keurige stempelbanden

GRATIS.

De te aflev. is bij alle Boekh. ter inzage voorhanden.

De auteur stelt zich voor

een **Bijbelsche Geschiede-**

nis te geven die geheel

staat op de hoogte van

den tegenwoordigen tijd.

De gansche **Christelijke pers**

heeft dit werk ten zeerste aan-

bevolen.

Vraag uitvoerig prospectus.

ELKA WATCHES
DE BESTE HORLOGES.
f12.50. 3 jaar garantie.
max. afwijking 1 min. per week.
Keursendingen door het geheele rijk.

WATCH Co.

E. KIEK Jr.,

BEKROOND MET HOOGSTE ONDERSCHEIDINGEN.

Kalverstraat 206.

Verschenen

- Christenen -
in de Politiek.
Een woord bij de Stembus van 1913.

Dere populaire behandeling (in vragen en antwoorden) van de verschillende aan de orde zijnde politieke vraagstukken, verscheint als No. IX in de serie: „Christelijke Politiek“.

Prijs per exemplaar f 0.10.

Ter verspreiding: 25 ex. f 1.60; 50 ex. f 2.75; 100 ex. f 4.25; 250 ex. f 7.—; 400 ex. en meer al/2 cent per stuk.

Bestellingen, vergezeld van postwissel, richt men tot den Uitgever:

W. KIRCHNER, te Amsterdam.

Firma S. DE HAAS,

Haddingestraat 11, Groningen.

Specialiteit in den aanleg van

Centrale Verwarming in Kerken en Scholen.

Vraag prijsopgave en attesten.

A. J. P's

EXCELLENTA-PUDDING,

bereid met **Duryea Maizena,**

is de allerbeste.

10 cent pakje :: 27 cent doos (3 pakjes).

Heden verscheen bij J. H. KOK te KAMPEN:

DE HEMEL GEOPEND.

Predikatiën over de

OPENBARING VAN JOHANNES.

TWEEDE DEEL.

Hoofdstuk XIV: 14—XXII: 21

door

Dr. J. C. DE MOOR.

Prijs in stempelband gebonden f 2.75.

Voor de intekenaars op het **EERSTE DEEL** is de prijs f 2.40.

Met enkele dagen komt ook het **INLEIDEND DEEL** gereed en daarna is dan het geheele werk compleet.

LEVENSVERZEKERING

de Nederlanden van 1845

BRAND - INBRAAK

VERZEKERING
DEN HAAG (vroeger Zutphen) Directie HENNY
KAPITAAL f 8.000.000.00
EXTRA RESERVES f 2.000.000.00

De Groninger
Brandwaarborg-Maatschappij.

HOOFDKANTOOR
GRONINGEN, O. Boteringestraat 72.

Speciale afdeeling voor H. H. Predikanten en Onderwijzers, alsmede voor Kerken en Scholen.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland.

Geevestigd te **GRONINGEN.**

Bijkantoor te **ZWOLLE: Bloemendalstraat no. 18.**

Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Commissarissen: **PROV. MR. D. P. D. FABRIS, Amsterdam; A. W. SCHIPPERS, Vlaardingen; Jhr. H. A. WITTEWAALL VAN STOUTWEGEN, Rotterdam; Mr. P. DIELEMAN, Middelburg; S. SIJTSMA, Aalsum (bij Dokkum); Mr. M. P. THOMASSEN, THUERSINK VAN DER HOOP VAN SLOCHTEREN, Brakelen.**
Raad van Toezicht: **JOHN. TERPSTRA, Groningen; MR. R. KOPPE, Groningen; M. UBBENS, Middelburg.**

Verstrekt geld op eerste hypotheek
Geeft uit 4 1/4 pCt. Pandbrieven.
in stukken van f 1000.—, f 500.—, en f 100.— tegen den koers van 100 1/2 % en 4 pCt. Pandbrieven,
in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, tegen beurskoers.
Inlichtingen geven te Amsterdam de heeren: **L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21** en te Rotterdam de heer **H. DANE, Haringvliet 49.**

De Directie:

M. BROUWER, Mr. H. VAN DER VEGTE, F. J. BOLT.

Bij J. H. BOS te Kampen is verschenen:

Weest Getrouw.

Een woord aan onze zonen en dochters

bij gelegenheid hunner

Geloofsbelijdenis,

door **Dr. G. Elsenga.**

Prijs 30 cent. In stempelband 50 cent.

Bij getallen lager te prijze.

Heden verscheen bij J. H. KOK

te Kampen:

Het Arbeidsterrein

der Kerk in de groote

steden :: ::

DOOR

Dr. W. G. HARRENSTEIN.

Prijs f 1.50, gebonden f 1.90.

VERSCHENEN:

TWEEDE twaalfal Leerredenen

(over vrije stoffen).

DOOR

T. BOS, v. d. m. te Dokkum.

Prijs ing f 1.20 geb. f 1.80.

Groningen. **Firma JAN HAAN.**

Van detseldden schrijver verscheen

reeds vroeger:

Twaalfal Leerredenen.

Prijs ingevast f 1.20 gebonden f 1.80

Verschenen:

Afl. I van den TWEEDE DRUK van

„Het Geloof der Vaders“.

De Nederlandsche Geloofsbelijdenis

toegelicht door **Dr. N. Y. v. GOOR.**

Pred. te Groningen.

Compleet in 25 afl. à 10 cent.

Dat reeds nu van dit werk zoo kort na het

verschijnen van den eersten druk, een nieuwe

uitgave noodig was, bewijst de groote bruik-

baarheid van deze handleiding. Vraagst pro-

st gratis.

Groningen. **Firma JAN HAAN.**

MATTHEW HENRY

BIJBELVERKLARING

Het te deel van het Oude

Testament is thans gereed en

werd aan alle Intekenaars

verzonden.

De verschijning der afleveringen gaat

geregeld door. Elke **veertien dagen**

verschijnt er een van minstens 48 pagina's.

Men verbindt zich voor

50 afleveringen à 30 cent.

Deze afnemende Bijbelverklaring ver-

dient een eere-plaats in

elk christelijk gezin.

Vraag uitvoerig prospectus bij Uw Boekh.

of bij den Uitgever

Kampen. J. H. KOK.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereniging:

Aan Contributiën:

door **Dr. S. Sleeswijk Visser** uit Bolnes f 4,